

حَمَلُوا بِصَائِرَهُمْ عَلَى أَسْيَافِهِمْ

نشریه الکترونیکی بصائر

شماره: (۲۳۱)

با موضوع:

استاد بسیجی

الگوی فضیلت اخلاقی در عرصه جهاد و علم و فناوری

(هفته اول آذر ماه ۱۴۰۳)

بسیج اساتید

معاونت تبیین و گفتمان سازی

استاد بسیجی

الگوی فضیلت اخلاقی در عرصه جهاد و علم و فناوری

اشاره :

آن چه را ملاحظه می فرمائید متن پیاده شده سفنان وزیر علوم، تحقیقات و فناوری، دکتر سیمائی صراف است که به مناسبت هفته بسیج در جمع اساتید بسیجی در دانشگاه تهران به عنوان نماد آموزش عالی کشور، که همزمان به صورت وبینار و تصویری برای ۱۰۰۰ دانشگاه و کانون سازمان ایراد شده است که جهت بهره برداری اساتید بسیجی و مسئولان تقدیم می گردد.

چیستی مسئولیت عالمان و دانایان

فرا رسیدن هفته مبارک بسیج را به حضور همه اساتید بسیجی تبریک و تهنیت عرض می کنم، امروز جلسه هیات دولت بود و معمولاً کسی برای حضور در جلسه غیبت نمی کند. اما آن قدر این جلسه برای من عزیز و مغتنم بود که خدمت شما رسیدم تا عرض ادب کنم. از باب احترام به ساحت بسیج چند نکته کوتاه عرض می کنم؛ در قرآن کریم آیه معروفی که با آن آشنا هستیم که می فرماید «هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ» آیا کسانی که می دانند با کسانی که نمی دانند با هم برابرند؟ یک معنا این است که بر حسب این آیه مقام و منزلت عالم با غیر عالم فرق می کند، یعنی موقعیت و مرتبه دانایان و غیر دانایان با هم فرق می کند، اما به نظر می رسد که از این آیه شریفه می توان یک مفهوم دیگری را هم استنباط کرد و آن این است که دانایان مسئولیت شأن هم متفاوت از غیر دانایان است. فقط این معنا نیست که دانا محترم تر است، دانا به عنوان زینت علم برتر است این درست است، اما علاوه بر این، دانایان مسئولیت بیشتری دارند و باید این مسئولیت را ایفا کنند.

بسیج و فرهنگ بسیجی تداعی گزاف

حسب زمان و مکان و موقعیت ها این مسئولیت ها فرق می کند، لذا بر حسب آن که الان در چه موقعیتی قرار گرفته ایم یا در چه مجلس و چه مراسمی هستیم؟ مثلاً ما الان در هفته بسیج صحبت می کنیم، در جمع استادان عزیز بسیجی حرف می زنیم، می خواهیم اشاره کوتاهی داشته باشیم به این که مسئولیت استادان بسیجی چیست؟ ابتدا یک مقدمه کلی را عرض می کنم. همه کسانی که هم سن و سال بنده هستند (جوان تر ها را نمی گویم) یادشان می آید، ما دهه ۶۰ و دفاع مقدس را درک کردیم، در آن زمان وقتی می گفتند بسیجی، چه ارزش هایی تداعی می شد؟ چه الگوهایی تداعی می شد؟ همه

ما یادمان می آید که تا می گفتند "بسیجی" آن چه که به ذهن متبادر می شد ارزش هایی مانند فداکاری، ایثارگر، اخلاص، خدمتگزاری بود و الگویی که به ذهن می رسید باکری، همت و ... بود. شهیدی که کمتر اسم او برده می شود شهید کاوه است. اما در آن مقطع، وقتی اسمش به زبان جاری می شد یا قرار بود از جایی عبور کند، رعب و وحشت به دل دشمن می انداخت، در دل دشمنان رعب ایجاد می کرد ولی در دل دوستان مهربانی لطافت و ادب ایجاد می کرد. الگوی بسیجی در آن زمان این ها بودند.

در دوران معاصر و برای کسانی که دفاع مقدس را درک نکردند مهمترین الگوها شهید حاج قاسم و شهید سید حسن نصر الله هستند با شنیدن نام این الگوها چه چیزهایی به ذهن شما می رسد؟ باز همان ارزش ها مثل فداکاری، ایثارگری، اخلاص، تدبیر، عقلانیت، مهربانی، مدارا، تحمل و جذب. متبادر می شد. مثلاً دقت کنید شیعیان لبنان در گذشته یک اقلیت محرومی بودند و کسانی مثل امام موسی صدر و شهید چمران به آن جا رفتند و حزب الله لبنان را تشکیل دادند. کسانی که حزب الله لبنان را می دیدند می گفتند این ها همان بسیجی های دوران خودمان هستند، حزب الله یک گروه اندک اما فداکار، گروهی شد که لبنان را نجات داد، سپر بلای کشور لبنان شد، اقوامی که توسط همین اقوام در دهه های گذشته به همین شیعیان ظلم کرده بودند و تبعیض را رسمیت داده بودند، در یک رفاه و آسایش نسبی بودند و شیعیان را محروم بودند، اما همین حزب الله وقتی آمد به همین اقوام خدمت کرد، سید حسن محبوب همه لبنانی ها شد، محبوب دل مسیحی ها، دروزی ها و اهل سنت شد بلکه بالاتر، وقتی شهید شد فهمیدیم سید حسن محبوب دل همه آزادگان جهان به عنوان یک رهبر حکیم بوده است. به هر حال این ها ارزش هایی بودند که با شنیدن نام بسیجی به ذهن تداعی گر می شد. اکنون می خواهم تاکید کنم به این نکته که بسیج و بسیجی بیش از آن که یک سازمان باشد یک فرهنگ است.

بسیج یک سلسله نظامات اخلاقی دارد. اما به نظرم میان بسیجی که ما تجربه کردیم و بسیجی که امروز وجود دارد یک گسستی وجود دارد که البته لزوماً اشکالی هم ندارد. بنده در ذهنم ابتدا رسید امروز نسل جدید را نسل Z می گویند و بر آن یک خصوصیتی را هم تعریف می کنند، لذا ارزش های آنان، رفتار آنان، اخلاق آنان با بسیجی زمان ما متفاوت است، ما باید این را درک کنیم، این ها بسیجیان نسل دیجیتال هستند باید این بسیجی را شناخت و درک کرد اما همچنان اخلاق و ارزش های اخلاقی و بنیادین به صورت لایتغیر باید برای این ها تکرار شود و تبیین شود.

استاد بسیجی پیشرو در علم اخلاق

این جهاد تبیینی که مطرح می کنید. من به عنوان یک استاد باید برای دانشجویان و اساتید بسیجی خودم یک الگوی اخلاقی و الگوی علمی باشم در بیانیه دوم که مقام معظم رهبری^(مدظله العالی) چند بار آن را ترسیم نموده اند من که بسیجی هستم باید در علم و فناوری پیشرو باشم در ارزش های معنوی و فضیلت

های اخلاقی که در بیانیه گام دوم انقلاب آمده است باید یک الگو باشند من باید معیار باشم. الگوی اخلاقی همان ایثارگری است یادمان می‌آید که می‌گفتند بسیجی بی ادعا است، شبانه بلند می‌شد و کار سنگر و امور جاری رزمندگان را انجام می‌داد، بعد می‌خوابید. تا کسی متوجه ایثارگری او در شستن ظروف، لباس های رزمندگان و... نشود، این ها ارزش هایی است که نسل «Z» و «آلفا» و «بتا» و هر نسل دیگری که باشد ارزش است و ما باید این ها را در رفتار و عمل خودمان نشان بدهیم. بسیج یعنی انسان منصف، انسان عادل و عدالت یک فضیلت اخلاقی است که به قول علما، عاری از تخصص است، گاهی اوقات عدالت، یک عدالت خواهی یک معنای اخلاقی است، ما یادمان است که رزمندگان آن قدر اخلاقی و قابل اعتماد بودند که گاهی به عنوان امامت جماعت، رزمندگان پشت سر او نماز را به جماعت می‌خواندند. البته این عدالت شخصی است، یعنی اعتقاد داشتیم که این بچه ها مرتکب گناه کبیره نمی‌شوند و اصرار بر صغیره هم ندارند، همین طور عدالت در قضاوت های سیاسی و اخلاقی که قرآن می‌فرماید «وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا» در مواجهه با ملت‌ها، با دادگری و عدالت رفتار بکنید، حتی اگر چنانچه با شما هم عقیده نیستند. به عبارتی با دوستان مروت با دشمنان مدارا و با انصاف برخورد کردن است. با دوستان مروت لازم است و با دشمنان باید با عدالت رفتار کنیم. باز یادمان است که در دوران دفاع مقدس تا اسیر عراقی دستان خود را بالا می‌برد مطمئن بود که اگر با یک بسیجی برخورد کند در امن و امان است و دلوپس نبود که با او چه رفتاری می‌شود زیرا می‌دانست این بچه‌های بسیجی برایشان جنگ اصالت ندارد این بچه‌ها آمده‌اند تا فضیلت‌ها را احیا کنند و البته یک فضیلت هم دفاع از خاک وطن است. به هر حال امیدوارم که بتوانیم الگو باشیم، و بتوانیم ارزش‌های اخلاقی را انتقال بدهیم.

حزب الله لبنان بهترین شاخص صدور انقلاب

اگر از من بپرسند که امروز صدور انقلاب به کجا رسیده ؟ می‌گویم یک مورد آن همین حزب الله لبنان است به بچه‌های حزب الله نگاه کنید در این‌ها رزش‌های انقلاب متجلی و متبلور است و لذا یک گروه اندک خود را سپر بلای کشور لبنان کرده است که فداکاری می‌کند و جان می‌دهد مجروح و جانباز می‌شود اما از تمامیت این آب و خاک در مقابل وحشی‌های صهیونیست دفاع می‌کنند. چرا امروز رژیم جنایتکار صهیونیستی به جان لبنان افتاده است؟ چون این بچه‌ها مدافع فلسطین بودند که اگر کاری به فلسطین نداشتند در امان بودند ولی می‌بینید حزب الله لبنان یک گروه اندک در کشور لبنان برای خود یک رسالت تعریف کرده است که از یک سرزمین غصب شده دفاع کند. واقعا دنیای عجیبی شده است که ما خجالت می‌کشیم در دانشکده های حقوق از منشور حقوق بشر دفاع کرده‌ایم آیا هنوز این منشور قابل دفاع است؟ آیا حقوق بین‌الملل بشردوستانه قابل دفاع است؟ بدیهی‌ترین حقوق بشر در حال نقض شدن است و دنیا استاندارد دوگانه را انتخاب کرده است اگر یک نفر در اینجا به علت ترور و جنایتی که در

شیراز مرتکب شده اعدام شود! چه سروصداها که برپا نمی شود که حقوق بشر از دست رفت اما دهها هزار نفر در فلسطین نه آن که به صورت عادی کشته شوند بلکه آوار روی سرشان می ریزند کودکان زنان جوانان و خردسالان را که به اردوگاهها پناه می برند رژیم صهیونیستی آن اردوگاه را بمباران می کند. واقعا این وضعیت خیلی رقت بار است که از گرسنگی و تشنگی و آوارگی به عنوان سلاح استفاده می کنند یعنی فقط بمباران هم نیست، مردم را با گرسنگی از پای در می آورند بیمارستان، مدرسه و دانشگاه را بمباران می کنند که در همه این موارد حقوق بین الملل این موارد را جز استثنائات جنگ به حساب آورده است ما واقعا فکر نمی کردیم که بعد از آمدن سازمان ملل و منشور حقوق بشر این صحنهها مشاهده بشود ولی وضعیت حقوق بشر را به بدترین شکل قابل تصور دیدیم. امیدواریم خداوند شر صهیونیستها را از سر بشریت کم کند و مظلومان فلسطین و حزب الله لبنان را سرافراز کند و ما هم بتوانیم به رسالت بسیجی خود در علم و فناوری موفق باشیم . ان شاءالله.